

FSMA

AUTORITEIT
VOOR FINANCIËLE
DIENSTEN
EN MARKTEN

AUTORITÉ
DES SERVICES
ET MARCHÉS
FINANCIERS

Vergunning als onafhankelijk financieel planner

Beknopte voorstelling van de regels

Vooraf

De FSMA beantwoordt op haar [website](#) veelgestelde vragen (“FAQ”) in verband met onafhankelijke financiële planning.

De FSMA raadt kandidaten die een vergunningsaanvraag willen indienen aan om een beroep te doen op een adviseur gespecialiseerd in het financiële recht.

Inhoudstafel

1. Wanneer is een vergunning als onafhankelijk financieel planner nodig? (slide 4-8)
2. Vergunningsvereisten (slide 9-10)
3. Inhoud vergunningsdossier (slide 11-25)
4. Vergunningsprocedure (slide 26-28)
5. Regels voor vergunde onafhankelijk financieel planners (slide 29-35)
6. Wettelijke basis (slide 36-37)

1. Wanneer is een vergunning als onafhankelijk financieel planner nodig?

Wie heeft een vergunning als onafhankelijk financieel planner (“OFP”) nodig?

- Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon
- die geen gereglementeerde onderneming* is
- en waarvan de gewone professionele activiteit erin bestaat
- in België
- aan niet-professionele cliënten
- raad over financiële planning te verstrekken of aan te bieden.

** Gereguleerde ondernemingen (o.m. kredietinstellingen en beleggingsondernemingen) moeten geen bijkomende vergunning aanvragen om raad over financiële planning te verstrekken of aan te bieden in België. Ze moeten zich wel houden aan dezelfde gedragsregels als onafhankelijk financieel planners. Deze brochure gaat, tenzij anders aangegeven, enkel in op de toepasselijke regels op de onafhankelijk financieel planners.*

“Gewone professionele activiteit” betekent dat...

- de OFP deze activiteit niet sporadisch of louter occasioneel uitoefent;
- de OFP wordt betaald voor de dienstverlening.

“Niet-professionele cliënten” betekent...

- retailcliënten (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen)

Wat is raad over financiële planning?

Behoeften en doelstellingen van de cliënt

Raad over optimalisatie van zijn vermogen

structuur

planning in
de tijd

bescherming

juridische
organisatie

overdracht

geen beleggingsdiensten of advies over individuele financiële instrumenten

Wie heeft geen vergunning als onafhankelijk financieel planner nodig?

- personen die raad over financiële planning verstrekken aan **één enkele familie**
- rechtspersonen die raad over financiële planning verstrekken voor rekening van met hen **verbonden ondernemingen**
- personen die in het kader van een **andere professionele activiteit** raad over financiële planning verstrekken, op voorwaarde dat die activiteit:
 - onderworpen is aan een deontologische code die dergelijke raad niet uitsluit;
 - niet verboden is door de wet (zie slide 33).

2. Vergunningsvereisten

Vergunningsvoorwaarden

Natuurlijke persoon

- hoofdbestuur in België
- leidinggevende en medewerkers die gemachtigd zijn om raad over financiële planning te geven, zijn “fit” en “proper”
- passende organisatie
- financieel plan
- beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Rechtspersoon

- statutaire zetel en hoofdbestuur in België
- effectieve leiders, bestuurders en medewerkers die gemachtigd zijn om raad over financiële planning te geven, zijn “fit” en “proper”
- effectieve leiders zijn uitsluitend natuurlijke personen;
- controleaandeelhouders waarborgen een gezonde en voorzichtige bedrijfsvoering
- passende organisatie
- financieel plan
- beroepsaansprakelijkheidsverzekering

3. Inhoud vergunningsdossier

Inhoud vergunningsdossier

- A. Checklist
- B. Identificatie
- C. Vragenlijsten voor kandidaten en aandeelhouders
- D. Verplichte verzekering beroepsaansprakelijkheid
- E. Passende organisatie
- F. Strijd tegen het witwassen van geld en financiering van terrorisme

A. Checklist

We hebben de informatie die u ons moet bezorgen, samengevat in een [invulformulier](#) dat als checklist fungeert.

Dit formulier en zijn bijlagen vormen het vergunningsdossier.

U dient het bij de FSMA in via opm@fsma.be.

B. Identificatie

- Identificeer
 - de persoon die fungeert als contactpersoon voor de FSMA
 - de onderneming die de vergunning aanvraagt
 - de **personen die de onderneming mogen vertegenwoordigen bij het verstrekken van raad over financiële planning**
 - de hooggeplaatste leidinggevende verantwoordelijk voor de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (“SWG/FT”) én de AMLCO
 - voor rechtspersonen:
 - de **effectieve leiders**
 - de **bestuurders**
 - de controlerende aandeelhouders

C. Vragenlijsten voor kandidaten en aandeelhouders

Welke vragenlijsten?	Wie vult het in?
<ul style="list-style-type: none">• <u>vragenlijst voor kandidaten voor een gereguleerde functie</u><ul style="list-style-type: none">• <u>toelichting over de professionele betrouwbaarheid</u>• <u>toelichting over de belangenconflicten</u>	de kandidaten voor de functies die op de vorige slide in vetjes staan
<ul style="list-style-type: none">• <u>vragenlijst over de collectieve geschiktheid van de raad van bestuur</u>	de onderneming*
<ul style="list-style-type: none">• <u>vragenlijst personen die controle uitoefenen over de OFP</u>	iedere controlerende aandeelhouder*

*enkel voor rechtspersonen

D. Verplichte verzekering beroepsaansprakelijkheid

Verzekerden

- natuurlijke persoon: de OFP zelf en zijn medewerkers;
- rechtspersoon: bestuurders, effectieve leiders en medewerkers

Minimale dekking

- 1 miljoen euro per schadegeval en
- 3 miljoen euro per verzekeringsjaar

Franchise

- maximum 680 euro

Indexatie van deze bedragen

- bij stijging > 10% t.o.v. index december 2013

Duur

- onbepaalde duur of bepaalde duur met stilzwijgende verlenging

Opzegtermijn

- minimum 3 maanden

E. Passende organisatie

- Beschrijf uw onderneming aan de hand van:
 - programma van werkzaamheden (E.1);
 - modelovereenkomsten
 - een organigram (E.2);
 - een financieel plan (E.3) .
- Werk een beleid en procedures uit (E.4).

Proportionaliteitsbeginsel: uw organisatie moet aangepast zijn aan de omvang en complexiteit van uw activiteiten.

E.1 Programma van werkzaamheden

beantwoord in uw programma van werkzaamheden minstens de onderstaande vragen.

Welk doelpubliek heeft u voor ogen?

Wat is uw vergoedingsmodel?

Wat is uw commerciële strategie?

Hoe zal u de multidisciplinaire analyse integreren in de raad over financiële planning?

Welke eventuele andere activiteiten oefent u nog uit?

E.2 Organigram

Het organigram is een schematische weergave van de onderneming die de relatie en rapporteringslijnen tussen de verschillende delen, processen en medewerkers van de organisatie identificeert.

U geeft verder een beschrijving van de taakverdeling tussen de verschillende medewerkers.

E.3 Financieel plan

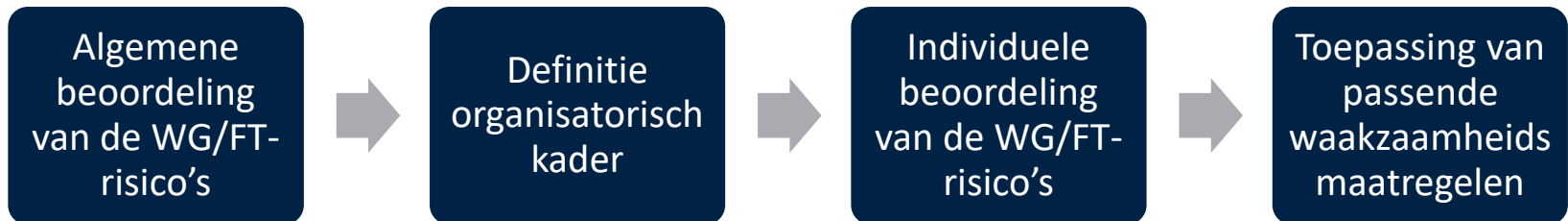
- Toon aan dat het **voortbestaan** van de activiteit verzekerd is gedurende **3 jaar**.
- Maak een plan op voor **3 hypothesen**: gunstig, neutraal, ongunstig
- Vermeld minstens de **parameters** op basis waarvan het plan is opgesteld
- **Natuurlijke personen**:
schatting van opbrengsten en lasten voor de komende 3 jaar
- **Rechtspersonen**:
 1. prospectieve balans en resultatenrekening voor de komende 3 jaar
 2. jaarrekening van de laatste 3 jaar of de sinds de oprichting afgesloten jaarrekeningen

E.4 Beleid en procedures

- Stel voor alle aspecten die relevant zijn voor uw activiteiten volgende documenten op:
 - een beleid waarin u uw visie en aanpak beschrijft; deze documenten moeten een coherent geheel vormen
 - procedures die zo concreet zijn dat elke medewerker weet wat hem te doen staat.
- Gebruik de checklist om na te gaan welke aspecten relevant kunnen zijn.

F. Strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme (SWG/FT)

- De SWG/FT-wetgeving hanteert een risicogebaseerde benadering.

F. Strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (SWG/FT)

OP NIVEAU VAN UW ONDERNEMING

1ste stap: De algemene risicobeoordeling

U beoordeelt de risico's van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme waaraan uw onderneming is blootgesteld, rekening houdend met een reeks verplichte of niet-verplichte risicofactoren, door de volgende stappen te ondernemen:

1. De identificatie van de risico's;
2. De beoordeling van de geïdentificeerde risico's;
3. De definitie van de risicocategorieën.

2de stap: De definitie van het passende organisatorische kader

Uw organisatorisch kader bestaat uit uw beleid, procedures en interne controlemaatregelen die u helpen om de vastgestelde risico's te beperken en te beheren.

OP NIVEAU VAN DE KLANT

3de stap: De individuele risicobeoordeling

Elke klant is het voorwerp van een individuele risicobeoordeling, die bestaat uit de volgende stappen:

1. De identificatie van de risico's verbonden aan elke klant;
2. De beoordeling van de geïdentificeerde risico's per klant;
3. De classificatie van de klant in een risicocategorie.

4de stap: Toepassing van de waakzaamheidsmaatregelen die passend zijn voor de klant.

F. Strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme (SWG/FT)

- Zorg ervoor dat uw organisatie is opgezet om het risico op misbruik voor WG/FT-doeleinden te voorkomen
- Stel binnen uw organisatie de volgende personen aan:
 - een hooggeplaatste leidinggevende verantwoordelijk voor SWG/FT;
 - een AMLCO
- Werk beleidslijnen, procedures en interne controlemaatregelen uit aangepast aan de aard en omvang van uw activiteiten over de onderwerpen op de volgende slide.

F. Strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme (SWG/FT)

Beleidslijnen

Risicobeheerbeleid :

- Definitie risicogebaseerde benadering
- risicotolerantie
- richtsnoeren over risicobeheer

cliëntenacceptatiebeleid

Procedures

algemene risicobeoordeling

waakzaamheid tav. cliënten en verrichtingen

bindende bepalingen over financiële embargo's

analyse atypische verrichtingen en melding aan de CFI

bewaring van documenten

melding van inbreuken

Interne controle op naleving door alle schakels van uw onderneming

onderaannemers

personeelsleden

lasthebbers

4. Vergunningsprocedure

U dient een aanvraag in via
opm@fsma.be.

De FSMA analyseert de
aanvraag en kan ook
bijkomende informatie
opvragen, personen
interviewen en een
plaatsbezoek doen.

De FSMA schrijft u in op de
lijst van vergunde OFP.

Het directiecomité van
de FSMA neemt een
beslissing.

Het directiecomité van de FSMA spreekt zich uit **binnen de 3 maanden na indiening van een volledig dossier**. Een dossier is pas volledig als ook de vergoeding voor het onderzoek van de vergunningsaanvraag is betaald.

Kostprijs

- Voor het onderzoek van uw vergunningsaanvraag door de FSMA betaalt u een bijdrage die bij koninklijk besluit is vastgelegd en die jaarlijks wordt aangepast op basis van de evolutie van de werkingskosten van de FSMA. Vanaf 1 januari 2020 bedraagt ze 3.309 euro. Dit bedrag is fiscaal aftrekbaar.
- Dit bedrag blijft verschuldigd als u uw aanvraag intrekt of als de vergunningsaanvraag wordt geweigerd.

5. Regels voor vergunde onafhankelijk financieel planners

Regels voor onafhankelijk financieel planners

- A. Algemeen
- B. Gedragsregels bij het verstrekken van raad over financiële planning
- C. Cumulverbod en verboden handelingen
- D. Andere toegelaten activiteiten
- E. Toezicht – bijdrage in de werkingskosten

A. Algemeen

Eens vergund, moet u:

- blijvend voldoen aan de vergunningsvoorwaarden (slide 10)
- de gedragsregels naleven bij het verstrekken van raad over financiële planning (slide 32)
- voorafgaande goedkeuring van de FSMA verkrijgen voor
 - de aanstelling van nieuwe medewerkers die gemachtigd zijn u te vertegenwoordigen
 - de benoeming van bestuurders en effectieve leiders (indien rechtspersoon)
 - de wijzigingen in de controle over de vennootschap (indien rechtspersoon)
- de FSMA op de hoogte houden over de (niet-)hernieuwing van de benoeming, de afzetting of het ontslag van voormelde personen
- substantiële wijzigingen in de organisatie van de onderneming aan de FSMA meedelen

B. Gedragsregels bij het verstrekken van raad over financiële planning

- U analyseert vier aspecten als u raad over financiële planning verstrekt:
 - burgerlijk recht;
 - fiscaal recht en de fiscaliteit;
 - sociale zekerheid en bestaanszekerheid;
 - economische en financiële context.
- U verzamelt en analyseert daarvoor informatie over de familiale, professionele en financiële situatie van de cliënt, zijn behoeften en doelstellingen.
 - ➔ indien u deze informatie niet kan verzamelen, onthoudt u zich van het verstrekken van raad over financiële planning!
- U vergewist zich ervan dat de risico's die verbonden zijn aan de strategieën inzake financiële planning evenredig zijn aan de persoonlijke situatie, de behoeften en doelstellingen van de cliënt.
- U verstrekt de wettelijk voorziene minimuminformatie en sluit een schriftelijke overeenkomst af met de cliënt.
- ...

C. Cumulverbod en verboden handelingen

- U mag uw activiteiten niet combineren met die van :
 - geregementeerde onderneming
 - vastgoedmakelaar
 - betalingsinstelling

- Verder mag u niet:
 - aanbieden om voor eigen rekening of voor rekening van derden in te schrijven op beleggingsinstrumenten of om deze te kopen
 - voor eigen rekening of voor rekening van derden goud en edele metalen of deviezen verhandelen.

D. Andere toegelaten activiteiten

U mag:

- andere professionele activiteiten ontwikkelen, onder de volgende voorwaarden:
 - geen belangenconflict tussen de activiteit als OFP en de bijkomende activiteit
 - geen reputatierisico
 - organisatie en boekhouding gescheiden van die van de OFP
 - geen verwijzing naar het statuut als OFP bij het uitoefenen van andere activiteiten
- raad over financiële planning verstrekken in het buitenland onder de volgende voorwaarden:
 - kennisgeving aan en “nihil obstat” van de FSMA
 - naleving van de wettelijke voorwaarden in het buitenland (er bestaat geen Europees paspoort)

E. Toezicht – bijdrage in de werkingskosten

De FSMA houdt toezicht op de onafhankelijk financieel planners en kan onder meer

- informatie opvragen;
- inspecties ter plaatse doen;
- informatie opvragen bij andere toezichthouders;
- herstelmaatregelen en administratieve sancties opleggen aan ondernemingen die de wetgeving niet naleven.

De niet-naleving van bepaalde regels is bovendien een strafrechtelijke inbreuk.

Alle ondernemingen die op 1 januari ingeschreven zijn op de lijst van vergunde OFP betalen een bijdrage die bij koninklijk besluit is vastgelegd en die jaarlijks wordt aangepast op basis van de evolutie van de werkingskosten van de FSMA. Vanaf 1 januari 2020 bedraagt ze 3.309 euro. Dit bedrag is fiscaal aftrekbaar.

6. Wettelijke basis

Wettelijke basis

Deze brochure bevat een zeer beknopte voorstelling van de regels over het **statuut van onafhankelijk financieel planner (“OFP”)**. Dit statuut is geregeld in:

- de **wet van 25 april 2014** inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen en tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (inwerkingtreding op 1 november 2014); en,
- het **koninklijk besluit van 8 juli 2014** tot uitvoering van de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen en tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Vragen?

- De FSMA probeert via deze brochure en via de FAQ op haar [website](#) een zo duidelijk mogelijk antwoord te bieden op de meest voorkomende vragen over financiële planning.
- Mocht uw specifieke situatie van die aard zijn dat u in de FAQ geen antwoord vindt, dan kunt u een bericht sturen naar opm@fsma.be. De medewerkers van de FSMA zullen uw bericht per mail beantwoorden.

Verantwoordelijke uitgever: J.P. Servais, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel